

DOM

afsagt den 5. april 2016 i sag nr. BS 150-1023/2015:

A

mod

Ankenævnet for Patienterstatningen

Parternes påstande og sagens baggrund

Sagen er anlagt den 8. oktober 2015.

Sagsøger, A har nedlagt påstand om, at Ankenævnet for Patienterstatningen tilpligtes at anerkende, at hun er påført en erstatningsberettigende skade. I konsekvens heraf er endvidere nedlagt påstand om hjemvisning til behandling ved ankenævnet.

Sagsøgte, Ankenævnet for Patienterstatningen, har påstået frifindelse.

Sagen vedrører spørgsmålet, om A i perioden 2009-2013 har modtaget invitationer og rykkere under Sundhedsstyrelsens livmoderhalskræftscreeningsprogram og i benægtende fald, om hun derved er blevet påført en erstatningsberettigende skade - livmoderhalskræft, konstateret i begyndelsen af 2014 - jf. lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. I bekræftende fald er der endvidere spørgsmål, om en forsinket invitation i 2009 selvstændigt har medført påførelse af skade.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2, idet dog den afgivne forklaring er gengivet neden for.

Parterne er enige om, at sagens økonomiske værdi er 270.000 kr.

A er dækket af retshjælpsforsikring.

Forklaringer

A har under hovedforhandlingen den 4. april 2016 forklaret, at hun i hele den relevante periode boede på adresse . I begyndelsen af 2014 fik hun pludselig voldsomme smerter i underliv, ryg og lænd. Der blev konstateret ændringer i underlivet, og hun blev straks henvist til vævsprøveudtagning. Der blev konstateret svære celleforandringer sva-

rende til livmoderhalskræft. Hun sygemeldte sig med henblik på de forestående operationer. Hun har været gennem tre operationer, herunder på C hospital og anses i dag for helbredt. Hun går til regelmæssige kontroller hver tredje måned. Hun har tidlig overgangsalder som typisk symptom. Hun har stadig ryg- og lændesmerter og depression.

Hun blev indkaldt til screening som 23-årig i 2006 og gik til lægen. Hun har ikke i 2009-2010 eller 2012-2013 på sin bopæl modtaget invitationer eller rykkerne eller andet vedrørende screeningsprogrammet. Ved en gynækologisk undersøgelse i anden sammenhæng i 2009 blev spørgsmålet om screening ikke drøftet. Hun var heller ikke efter 2006 bekendt med systemet med invitationer hvert tredje år.

Parternes synspunkter

A har i sit påstandsdokument anført bl.a. følgende:

"Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

at den forsinkede diagnose har påført sagsøgeren en erstatningsberettigende skade, jævnfør klage og erstatningslovens § 19, stk. 1 og § 20, stk. 1,

at sagsøgeren har krav på at få sagen realitetsbehandlet gennem en hjemvisning til Patienterstatningen med henblik på opgørelse af sædvanlige erstatningsposter jævnfør erstatningsansvarsloven,

at det ikke er dokumenteret, at sagsøgeren er blevet rettidigt indkaldt, som hævdet,

at det er utilstrækkeligt dokumentation blot at henvise til Patologidatabanken, hvor det i øvrigt særskilt bemærkes, at der end ikke er fremlagt dokumentation for, at sagsøgeren er oplaget heri, og det i svarskriftet fra sagsøgtes side er erkendt, at der foreligger i det mindste en forsinkelse på to måneder i juli 2009."

Ankenævnet for Patienterstatningen har i sit påstandsdokument anført bl.a. følgende:

"Der er ikke grundlag for at tilsidesætte ankenævnets afgørelse af 9. april 2015 (bilag 4), hvorved ankenævnet fandt, at A ikke er blevet påført en erstatningsberettigende patientskade, jf. § 19, stk. 1 og § 20, stk. 1 i klage- og erstatningsloven, jf. § 1 i lov om erstatningsadgang for kvinder, der ikke har modtaget tilbud om deltagelse i et screeningsprogram for livmoderhalskræft.

Der er ikke under sagen kommet nye, væsentlige oplysninger eller dokumentation i forhold til grundlaget for ankenævnets afgørelse, og det fremkomme giver derfor ikke i sig selv grundlag for at rejse tvivl om afgørelsens rigtighed.

A har bevisbyrden for, at der er grundlag for at tilsidesætte ankenævnets afgørelse. Den bevisbyrde har hun ikke løftet.

...

Sagens tvistepunkt er for det første, hvorvidt **A** blev rettidigt indkaldt til screeningsprogrammet for livsmoderhalskræft.

Det bestrides i den forbindelse, at **A** uberettiget er blevet frmeldt screeningsprogrammet, og at hun ikke har modtaget invitationer til screeningsundersøgelser i perioden fra 2006 og frem.

Oplysningerne fra Region **D** (bilag A-E), herunder navnlig oplysninger, der fremgår af Patologidatabankens oversigter (bilag A og B), udgør tilstrækkelig dokumentation for, at **A** var oprettet i Patologidatabanken. Oplysningerne dokumenterer også, at **A** i overensstemmelse med de gældende retningslinjer blev inviteret til screening for livsmoderhalskræft med tre års-mellemrum fra sidst foretagne celleprøve fra hendes fyldte 23. år, altså fra maj 2006 og frem. **A** modtog ifølge oversigten (bilag A og B) både screeningsinvitationer og flere rykkere i 2009-2010 og i 2012-2013, men hun reagerede ikke herpå.

Som nærmere redegjort for i begrundelsen i ankenævnets afgørelse (bilag 4, s. 3) foreligger der ikke udover udskriftet fra Patologidatabanken (bilag A-B) anden dokumentation for, at invitationerne og rykkere er blevet fremsendt til **A** på de pågældende datoer. Denne dokumentation er dog fuldt ud tilstrækkelig og skyldes, at invitationsbrevene og rykkerbrevene bliver registreret elektronisk, når de generes af regionerne.

Regionerne, herunder Region **D** er ansvarlige for at udsende invitationer til screening for livsmoderhalskræft, men er ikke ansvarlige for, at invitationerne modtages og læses.

Det gøres på den baggrund gældende, at der - i form af registreringer i Patologidatabanken - er tilstrækkelig dokumentation for, at invitationer og rykkere er fremsendt til **A**. Der er i øvrigt ikke påvist nogen omstændigheder, som giver anledning til at betvivle rigtigheden af registreringerne i Patologidatabanken.

A har heroverfor ikke godtgjort, at hun ikke blev inviteret til screeningerne. Hun har derfor heller ikke godtgjort, at hun med overvejende sandsynlighed blev påført en skade grundet manglende invitationer til screeningsprogrammet, jf. klage og erstatningslovens § 19, stk. 1, og § 20, stk. 1.

...

Sagens andet tvistepunkt er, om **A** med overvejende sandsynlighed er påført en skade som følge af en forsinkelse i indkaldelsen i 2009.

Det bestrides ikke, at optimal procedure i Region **D** havde været,

at A var blevet inviteret til screening for livsmoderhalskræft allerede i maj 2009, hvilket var tre år efter den seneste invitation i maj 2006. A blev i stedet inviteret med en mindre forsinkelse på 2 måneder altså i juli 2009 (bilag A). Den efterfølgende invitation i juli 2012 var rettidig, da den blev sendt 3 år efter den seneste invitation i juli 2009 (bilag A).

Det er ikke godtgjort, at den mindre forsinkelse på 2 måneder i 2009 for fremsendelsen af invitationen til A med overvejende sandsynlighed har påført hende en skade, jf. klage og erstatningslovens § 19, stk. 1, og § 20, stk. 1.

Som anført af ankenævnet har en forsinkelse på 2 måneder i relation til celleforandringer og/eller livsmoderhalskræft ikke har betydning for tilstandens videre udvikling, da denne sygdom udvikler sig over flere år.

Dertil kommer, at det ikke er overvejende sandsynligt, at en rettidig invitation i maj 2009 i stedet for juli 2009 ville have ført til, at A havde fået udtaget en prøve, der ville have påvist celleforandringer i livmoderhalsen. A tog således overhovedet ikke mod invitationerne til screeningsundersøgelser hverken i 2009-2010 eller i 2012-2013, trods flere rykkere.

Da ankenævnet har truffet afgørelse om, at A ikke er påført en skade, er der ikke taget stilling til, om de øvrige betingelser i klage og erstatningslovens § 20, stk. 1, nr. 1-4, er opfyldte. Der foreligger derfor ikke en afgørelse herom, som retten kan prøve.

Såfremt retten måtte finde, at A med overvejende sandsynlighed er blevet påført en skade, er den naturlige konsekvens derfor, at sagen hjemvises til fornyet administrativ behandling med henblik på vurdering af, om de øvrige betingelser i § 20, stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt. Kun i det tilfælde, at disse betingelser er opfyldt, vil der ligeledes være behov for at tage stilling til spørgsmålet om erstatningsudmåling.

Det skal i øvrigt bemærkes, at hvis retten måtte give A medhold, da vil en hjemvisning skulle ske til ankenævnet."

Parterne har under hovedforhandlingen uddybet disse synspunkter.

Rettens begrundelse og afgørelse

A blev i 2006 inviteret til screening under Sundhedsstyrelsens screeningsprogram for livmoderhalskræft og benyttede sig af invitationen. Det må herefter lægges til grund, at hun på dette tidspunkt var registreret i den såkaldte Patologidatabank. Efter indholdet af den skematiske oversigt og registeroplysningerne fra Patologidatabanken (bilag A og B) har ankenævnet endvidere sandsynliggjort, at der i hver af perioderne 2009-2010

og i 2012-2013 af Region D blev udsendt en invitation og derefter to rykkerbreve til A og at hun således ikke ved en fejl var blevet afregistreret i databanken efter 2006. A havde i den relevante periode samme postadresse i by . A har forklaret, at hun ikke har modtaget de i alt seks breve i perioden 2009-2013, men har ikke ved bevisførelse om eventuelle særlige omstændigheder nærmere sandsynliggjort, at ingen af disse breve er kommet frem til hende. Der foreligger således ikke eksempelvis en konkret udtalelse fra Region D om forsendelsesproceduren eller en udtalelse fra postvæsenet om postomdelingen. Ankenævnet har på denne baggrund bevist, at de afsendte breve er kommet frem til A og det lægges derefter til grund, at hun ikke har reageret på brevene.

Invitationen den 31. juli 2009 blev ubestridt sendt 2-3 måneder for sent ifølge retningslinjerne for screeningsprogrammet. Retten kan imidlertid tiltræde ankenævnets vurdering efter klage- og erstatningslovens § 19, stk. 1, og § 20, stk. 1, hvorefter A ikke med overvejende sandsynlighed er påført en erstatningsberettigende skade alene som følge af den forsinkede invitation, allerede fordi det som anført lægges til grund, at hun hverken reagerede på invitationerne og rykkerbrevene i 2009-2010 eller i 2012-2013.

Efter det anførte skal Ankenævnet for Patientforsikringens påstand om frifindelse tages til følge.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande fastsættes sagsomkostninger som anført nedenfor. Beløbet er til dækning af advokatbistand, herunder udarbejdelse af materialesamling, og er inkl. moms, idet det er oplyst, at ankenævnet ikke er momsregistreret. Retten har ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens økonomiske værdi, dens forløb og dens omfang.

Thi kendes for ret:

Ankenævnet for Patienterstatningen frifindes.

Inden 14 dage skal A til Ankenævnet for Patienterstatningen betale sagsomkostninger med 31.250 kr., der forrentes efter rentelovens § 8 a.

Henrik Gjørup